

LBRIS

We know
books

CARBO

R O M A N

ANDREI
CIOBOTARU

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2025

CUPRINS

I.	ABSCONDITUS IGNIS	5
II.	LUDERE TEMPUS	7
III.	NOVA OSTIA.....	11
IV.	AD MENSAM IMPERATORIS	17
V.	GAIUS ET GAIA.....	24
VI.	EXPECTANS CAESAR	30
VII.	IRA IMPERATORIS	39
VIII.	DEMERSA ET EREXIT.....	46
IX.	MARE PROVIDENTIAE.....	51
X.	LUDERE SPATIUM.....	57
XI.	NOVUM ARARAT.....	64
XII.	AQUA RECESSUM.....	71
XIII.	CORNIBUS ET PINGUIBUS.....	76
XIV.	SACRIFICIUM FRUSTRA.....	86
XV.	PLENA HORREUM	94
XVI.	FINIS VIRTUTIS	102
XVII.	AMARE	109
XVIII.	CARBO ET LAPIS	118
XIX.	PROMISSA	127
XX.	TABERNACULUM.....	133
XXI.	DUBIUM	138
XXII.	HIEMS ADEST	150
XXIII.	CLAVIS	152

I

A B S C O N D I T U S
I G N I S

Dragă cititorule, îngăduie-mi să mă adresez de parcă ți-aș scrie o epistolă, deoarece pentru ceea ce urmează să povestesc este nevoie de contextualizare. Plec la acest drum mânat de dorul de a scrie. Îl numesc dor, și nu dorință, pentru că această pornire mi-a încălzit și în trecut firea, lăsându-mă totuși pus-tiu pe drum sau cu un produs final gol de substanță și plin de plictis. Nădăjduiesc acum însă că am înțele proveniența nimicniciei asurzitoare din încercările trecutului și, fără să încerc a explica pe larg amalgamul de motive, voi destăinui atât: am scris odată o poezie sub influența paharului literar din care beam la momentul acela. Era despre sacrificiu, dragoste și război. Nimic nou și revoluționar, dar eu personal eram mulțumit de tabloul pe care îl pictasem precum Elmyr de Hory era probabil de o copie de-ale sale. Acest sentiment de mulțumire m-a și împins către a da și altora să citească ceea ce palmele mele fine voiau să creadă că au muncit. „Este frumoasă... da’ nu e ciudat să scrii despre chestii prin care nu ai

trecut?” Aceasta e reacția care încă vibrează în urechile mele. Inițial, amorul propriu s-a aprins înspre apărarea pseudolucrării mele, dar fitilul ce ardea nu ducea spre niciun argument, stingându-se în nimicul în care se scufunda și acea poezie. Nu trecusem prin război, dragostea nu mi-a cerut până acum niciun mare sacrificiu, iar sentimentul poeziei era doar un focușor de aparență, alimentat de o mândrie fără fundație. Dacă poezia *Îndemn la Luptă* nu ar fi semnată de Radu Gyr, ar mai avea ea aceeași valoare? Dacă Van Gogh s-ar fi pictat cu țeasta bandajată fără să își fi tăiat *a priori* urechea, mai avea opera sa aceeași greutate? Cu adevărat, nu. Nu, pentru că nu poți separa arta de artist fără să rămâi cu o structură mai săracă, așa cum nici autorul ei nu se poate separa de ceea ce creează fără același rezultat. Da, statuia lui David din Florenza este magnifică și în sine, dar simți oare aceeași aromă privind-o ca cineva aflat încă în mahmureala scrierilor lui Irving Stone? Cu atât mai mult într-o lume ca cea în care trăim, din care am ascuns misterul iar obsesiile sunt numai întru slăbiciuni grețos de banale, beletristica își găsește din ce în ce mai greu justificarea.

Cu acest complex de multivitamine existențiale cuprinzând puțină frustrare, niște foc ce mocnește prin vine și un strop de plictis ingineresc, plec pe calea unei povești reale, iar ca testament al adevărului voi numi personajul principal „A.C.”.

L U D E R E T E M P U S

Contextual, povestea s-ar cuveni a avea loc, probabil, după anul 2015, dar cu îngăduința cititorului, o voi plasa mai aproape de începutul acestui secol, făgăduind că această concesie nu va știrbi nimic din adevărul promis, ci dimpotrivă, îl va potența, fugind de timpuri lipsite de substanța unui context moral și cultural global atât logic, cât și intuitiv. La o adică, dacă personajele înțeleg lumea și interacționează cu ea în moduri mai ușor de înțeles cu mai mulți ani în urmă, de ce aș forța apartenența la un spațiu temporal sau altul, mai ales după ce Hollywoodul, cu ale sale reinterpretări și reeditări ale unor povești clasice, a demonstrat deja că din ce în ce mai puține întâmplări funcționează pe măsură ce povestea are loc în puncte mai avansate pe axa timpului.

La începutul mileniului deci, îl voi găsi cu povestea pe A.C. în trenul ce venea din capitală spre Galați. Fusesse la un control medical în vederea problemei pe care o descoperise cu aproape un an înainte, anume, în urma unor stări de amețeală, i s-a spus că ar avea „hipertensiune secundară”. Un diagnostic cât se poate

de straniu pentru un tânăr de douăzeci și șase de ani cu o viață relativ activă pentru un inginer de oraș. La început, întreaga situație îi crease o stare de panică, ce nu făcea decât să îi amplifice așa-zisele probleme, dar acum, în urma a numeroase păreri neimpresionate auzite de la cardiologi, nefrologi, endocrinologi, neurologi și probabil și alte denominații, se resemnase cu ideea că va trebui să ia zilnic câte o pastilă de perindopril arginină și câte un calmant, iar din când în când să sufere minore neplăceri fiziologice. O situație stupidă în viziunea sa, cauzată de lipsa motivației medicilor de a căuta cauza și de mulțumirea lor cu simpla tratare a efectului. În fapt, și el tot adeptul unei abordări minimaliste a fișei postului era, doar că el nu era medic. Pentru un medic însă, i se părea de neiertat.

Încercând să își mute gândul de la situație, privi spre scaunul de alături, unde stătea soția lui urmărind pe geam trunchiurile copacilor cum fugeau spre București. A avut intenția să inițieze o conversație, dar s-a oprit. E.C. stătuse lângă el în permanență de când aflase de aceste probleme, agățându-se ca un scai de el chiar și în perioadele de panică și slăbiciuni, care acum i se păreau și lui tot mai penibile. În nicio secundă nu s-a îndepărtat, în nicio secundă nu s-a arătat obosită sau sătulă de situație. Lui A.C. i se păreau incredibile această stăruință plină de dragoste și puterea ei de a nu deznădăjdui. La început, în capul lui nu existau decât scenariile fataliste, și printre gândurile ce îi zburau uneori prin minte era și ideea că ar trebui ca E.C. să își vadă de drumul ei și să îl

lase să se stingă ușor-ușor în depărtări întunecoase. Ce rost avea toată munca ei dacă cine știe ce zile mai vin și el are vreo criză și o lasă vădană de tânără... Dar ea nu era așa. Spre deosebire de A.C., care crescuse într-un apartament în oraș, complăcându-se în tot felul de slăbiciuni hrănite de posibilitatea rezolvării rapide a oricărei neplăceri cât de mici, ea era o fată puternică de la țară. Crescuse în casă de lut, în ogradă, pe câmp, la baltă, în soare, în ploaie și în praf. Era aproape incapabilă să se gândească la ea însăși când cel de lângă ea avea probleme, sau dacă o făcea, cu siguranță nu o arăta. Mai târziu abia, A.C., citind despre Anita Nandris-Cudla, a înțeles că pentru femeia originală, cea din oțel, conceptul de „sine însăși” e o bănuială vagă când cei la care ține au probleme. Dar asta mult mai târziu, căci lui A.C. încă nu i se cuvenea să afle asemenea frumuseți. Aproape că ar părea improbabilă căsnicia lor, dar urmând amândoi același liceu și mai apoi mergând amândoi la studii superioare în domeniul arhitecturii navale, s-au descoperit unul pe altul ca o dorință subconștientă. Ea căutând în fine viața mai odihnită din care provenea el, iar el căutând chiar lutul, ograda, câmpul, balta, soarele, ploaia și praful după care sufletul său înseta cu teamă în taină.

Drumul cu trenul a trecut greu, ca orice experiență marca CFR. A.C își luase și o carte cu el, dar mai mult ca să o plimbe, după cum se obișnuise. Avea probabil deja doi ani de când o căra peste tot cu el și devenise mai degrabă o tradiție. Îi plăcea să creadă că nu poate citi în tren din cauza zăngănitului

permanent, dar nu era decât o altă scuză, căci nici acasă, în liniștea camerei lor, nu își putea așeza gândurile ca să se poată focusa pe un roman. Ajuns în fine în această cameră spre seară, și-a luat pastilele și a pus capul pe pernă, iar ziua a trecut.

III

NOVA OSTIA

Deși am început povestea oarecum neplăcut, și deși starea interioară a personajului A.C. era mai degrabă gri, după toate criteriile obiective viața lui fusese una aproape perfectă și chiar și acum, făcând abstracție de uriașa dramă absolută a celor două pastile pe zi, lucrurile mergeau în mod obiectiv nesperat și nemeritat de bine. E.C. își găsisse de muncă în inginerie navală chiar din anul doi de facultate, fiind un student de top, iar în siajul ei, și A.C. își găsisse un loc foarte bun încă din anul trei, configurând sisteme software pentru unele dintre cele mai mari nave din lume. Astfel, s-a întâmplat că deși lucrau la angajatori diferiți, aveau totuși un proiect comun. O navă pe care o voi numi, de dragul poveștii, „MY Bohemia”. Proiectul era unul ce se dorea revoluționar din punct de vedere tehnic, armatorul fiind un oligarh rus cât se poate de excentric, al cărui nume nu are importanță. Titulatura de „MY” („Mega Yacht”) este folosită în industria navală pentru a descrie iahturi foarte mari, ceea ce poate fi din start considerat un pleonasm logic, întrucât nu există pe acest pământ un

iaht care să își justifice dimensiunile în mod practic, dar chiar și pentru această categorie, nava era prea mare și voia prea multe. „MY Bohemia” se apropia de o lungime de două sute de metri între perpendiculare și trebuia să funcționeze atât ca navă de agrement, cât și ca navă de cercetare. Întregă zonă pupa trebuia să se deschidă, transformându-se într-o terasă uriașă la doar un metru și puțin distanță de nivelul apei, ceea ce din punct de vedere ingineresc era un coșmar și făcea nava vulnerabilă din punct de vedere structural. Construcția era dotată cu două heliporturi și două hangare, două submersibile (care, pentru lansarea lor, cereau posibilitatea deschiderii unei zone mult prea mari din carenă atât în bord, cât și în babord), un amfiteatru roman și o sală de cină inspirată probabil de James Cameron. În plus, nava trebuia să aibă clasă de spărgător de gheață și să poată naviga cu aceeași ușurință și pe Adriatică, dar și în zona polară, iar de fiecare dată când îi venea câte o nouă idee, rusul schimba scopul din mers. Întreg proiectul semăna mai mult cu o fantezie a unui antagonist din filmele cu James Bond și nu cu un simplu și banal „Mega Yacht”.

Când miliardarul rus a căutat un șantier care să îi construiască „MY Bohemia”, nu a găsit, din același motiv pentru care inginerii, după ce admiră lucrarea designerilor și apreciază frumusețea ei, sunt nevoiți să zică de multe ori „nu”. Văzând acestea, armatorul în cauză a luat decizia firească să își construiască propriul șantier naval pe locul unei foste zone portuare din Ayan. O localitate îndepărtată, în proces

activ de dispariție de pe hartă după închiderea de curând a minelor din zonă și cu totul ruptă de realitatea noastră europeană, care, aflându-se la țărmul Mării Ohotsk, avea totuși un farmec misterios și îi oferea rusului discreția pe care o dorea. A.C. fusese deja în Ayan pe când nava era încă în construcție, pentru trei zile, în vederea verificării unor senzori și echipamente hardware necesare pentru instalările ce urmau să fie efectuate. Trei zile, pentru care a stat alte șase pe drum, dar trei zile productive din punct de vedere personal. În afara faptului că întreaga călătorie îi amintise de Phileas Fogg și de bunicul său, care îi citise când era copil multe dintre scrierile lui Jules Verne, astfel mai uitând de grijile cu hipertensiunea chiar în perioada de început a problemelor, a primit și o propunere interesantă.

A.C. a ajuns în septembrie în Ayan și, deși era speriat de clima pe care avea să o găsească, odată ajuns nu i s-a părut cu mult diferit de ce găsisese pe final de octombrie – început de noiembrie în Helsinki, unde a stat timp de trei săptămâni lucrând la un proiect în primul său an la companie. Cazarea era și ea familiară, pentru că mare diferență nu era între hotelul unde stătea și Hotel Zimbru din Câmpulung Moldovenesc, pe lângă care tânărul inginer își petrecuse verile în copilăria bucovineană de la bunici. Clădirea, mai puțin înaltă, dar la fel de comunistă în arhitectură și condiții, era totuși la șase sau șapte minute de mers de intrarea în șantier, ceea ce era convenabil. De fapt, într-un sfert de oră cred că puteai ajunge din orice punct în orice alt punct al

acelui orașel. Șantierul era mai mult o improvizație ce nu îți sugera încredere, iar ochii lui A.C. au căutat reflexiv tăblița cu „X zile de la ultimul accident” pe care o cunoștea atât de bine de la șantierul naval din Galați, dar nu au zărit nimic similar. „Paradoxal – se gândea el – cum o navă care se vrea a fi de ultimă generație e construită în văgăuna asta.” Apoi s-a gândit la faptul că unele dintre cele mai mari nave din Europa au fost făcute la Mangalia și nu i s-a mai părut atât de straniu. Această improvizație părea să fie ultimul motiv pentru care mai stătea cineva în acest capăt de lume, lucru confirmat și în discuția cu domnul Snejana, care îi era traducător, ghid și pază armată în Ayan. Bărbatul, care crescuse aici și era nostalgic după vremuri mai vii văzute de aceste împrejurimi, căra în spate după el un druganov ce părea și el obosit și care, cărat de cineva mai scund, ar fi părut ridicol. Odată ce l-a întâlnit pe rus, nu i-a fost deloc greu să socializeze cu el, A.C. având mai degrabă dificultăți în a înțelege atitudinea vestică, și nicidecum pe un bătrân rus cu povești pe care părea că le-a mai auzit și de la ai lui.

Treaba pentru care ajunsese la capătul lumii s-a desfășurat în a doua zi a șederii sale, când, însoțit de bătrânul Snejana și de ofițerul de bord al navei, a verificat echipamentele pentru care a fost trimis. Ofițerul de bord era moldovean de peste Prut și înțelegea limba română destul de bine, în ciuda faptului că nu o mai folosise de mult. De la el a aflat de căpitanul navei, care era tot moldovean. Tot acesta îi spusese că și cei doi băieți ai săi aveau să vină ca parte

din echipajul navei, împreună cu mai mulți basarabeni, fapt ce a accentuat sentimentul de familiaritate resimțit la mai bine de zece mii de kilometri de casă. „E bine așa”, se gândea el. Avusese emoții să ajungă aici și în zilele de drum luase un sfert de pastilă în plus în mod preventiv, dar acum inima lui se putea liniști puțin. Spre finalul zilei însă, când să iasă din baraca în care își schimbase salopeta de șantier, a avut o întâlnire neașteptată. A dat nas în nas cu un alai de bărbați prea bine îmbrăcați pentru locul în care se aflau, iar în mijlocul lor, fratele lui Gorbaciov. Evident, nu literalmente, dar asemănarea era izbitoare, iar de acum înainte ne vom referi la personajul respectiv numindu-l „Gorba”. Când A.C. a realizat cine este în fața sa, pulsul său a crescut brusc și, dacă nu se ținea strâns cu mâna de clanță, probabil că puseul de tensiune l-ar fi împrăștiat pe jos. A încremenit o clipă, după care a dat să plece prin spatele grupului, însă Snejana l-a oprit cu multă seninătate:

— Să-l salutăm pe șefu’!

A.C. a dat din cap ușor pentru a-l face pe rus să înțeleagă că nu vede de ce, dar era prea târziu. Bătrânul îl înhămasese deja la horă. Acum trebuia să danseze. Domnul Snejana l-a prezentat pe A.C. domnului Gorba, cu care părea că este mai jovial decât erau ceilalți membri din alai. A.C. a dat să încheie conversația folosind platitudinile standard din momentul în care faci cunoștință cu cineva, însă domnul Gorba nu a acceptat această invitație tacită și a întrebă într-o engleză cu accent rusesc aproape caricatural:

— Deci, domnule inginer, cum vi se pare „my Bohemia”?

Întrebarea se jucase cu denumirea navei, astfel că „M.Y.” devenise englezescul „my”.

— Cu siguranță este un proiect ambițios, domnule Gorba! spuse A.C., încercând să evite un răspuns sincer.

— *Niet, niet*, ingineria are nevoie de mai mult curaj, iar răspunsul dumitale nu este unul curajos, mă tem.

Rusul gesticulă cu degetul arătător în aer, precum un părinte care dojenește un copil, și continuă:

— Vă voi convinge, domnule inginer, vă voi convinge că ingineria ar rămâne rece și neinovativă fără oameni ca mine, care investesc în vise. De ce nu vă alăturați mie în seara aceasta la cină? Snejana, să îl aduci pe domnul inginer diseară la cină!

Invitația a căzut pe A.C. cu greutatea pietrei lui Sisif, dar ce putea face? A acceptat-o politicos și a plecat spre hotel îngândurat. Nu își putea da seama dacă rusul pur și simplu nu mai suporta neîncrederea în proiect iar răspunsul său trădase chiar acest aspect, sau dacă oligarhul văzuse în el un om de un statut social mai aproape de animale decât de el însuși și și-a propus să se amuze în seara aceea de compania lui. În primul caz, trebuia să fie gata de o conversație grea, în al doilea, de o seară și mai grea. Oricum ar fi fost, avea de gând să îi cânte în strună acestui *Caesar* modern precum Petronius lui Nero în *Quo Vadis*.